

O SODELUJOČIH UMETNIKIH

Jacob Appelbaum (ZDA/Nemčija) je neodvisni raziskovalec računalniške varnosti in heker ter ključni član projekta Tor. Na konferenci Upanje leta 2010 je predstavljal Wikileaks, kot zaupnik nekdanjega uslužbenca ameriške agencije za nacionalno varnost NSA Edwarda Snowdna pa je bil med tistimi, ki so imeli dostop do dokumentov za javno objavo v okviru razkritja globalnega nadziranja leta 2013.

Zach Blas je umetnik in pisatelj, ki se v delih ukvarja s tehnologijo, queer tematikami in politiko. Trenutno je predavatelj na oddelku za vizualne kulture na Goldsmithsu na Univerzi v Londonu. Blas je razstavljal in predaval v več državah, nazadnje v galeriji Whitechapel v Londonu; na inštitutu za sodobno umetnost v Londonu; na e-flux v New Yorku; na inštitutu za moderno umetnost v Brisbanu; v Museo Universitario Arte Contemporáneo v Mexico Cityju; na festivalu Transmediale v Berlinu; in na bienalu Dakar leta 2014. V kratkem bosta izšli dve njegovi deli: "Escaping the Face", umetniška monografija, ki jo bo letos izdala Rhizome and Sternberg Press, ter "Informatic Opacity: The Art of Defacement in Biometric Times", teoretska študija o biometričnem prepoznavanju obrazov in izogibanjem prepoznavi. O Blasovem delu so pisali in ga predstavili v Artforum, Frieze, Art Papers, Mousse Magazine, The Atlantic, Al Jazeera America, Wired in Art Review, kjer ga je Hito Steyerl leta 2014 izbral za velikana prihodnosti. Njegov trenutni projekt, Contra-Internet, je podprt s strani štipendije Creative Capital in Emerging Fields za leto 2016.

<http://zachblas.info/>

James Bridle je britanski umetnik in avtor, ki živi in dela v Atenah. Njegova dela naročajo galerije in institucije, razstavljajo pa jih po vsem svetu in na spletu. Njegovo pisanje o literaturi, kulturi in omrežjih objavljajo revije in časopisi, med drugim Wired, Domus, Cabinet, Atlantic, New Statesman, Guardian, Observer in številni drugi, tako v tiskani obliki kot na spletu. Redno predava na konferencah, univerzah in drugih dogodkih. Njegova formulacija raziskovalnega projekta Nova estetika je sprožila številne odzive in kreativno delo v več disciplinah.

<http://shorttermmemoryloss.com/>

<http://booktwo.org>

Émilie Brout & Maxime Marion (FR) od leta 2008 razvijata pristop na podlagi prilastitve. Z zbirkami dokumentov (ljudskih fotografij, kinematografskih izsekov, dinamičnih map,...), ki jih ustvarita ali najdeta na spletu, preizprašujeta naš odnos do podob. Med raziskovanjem koncepta skupnega na občutljiv način izprašujeta modalitete produkcije, načine razdeljevanja in zgodovino podatkov v mrežah. Njuno delo je bilo razstavljeno v več državah, med drugim v Seongnam Arts Center (Južna Koreja), Art Brussels (Belgija), Loop Fair (Španija), Centre pour l'Image Contemporaine v Ženevi in Solo Project v Baslu (Švica), Telecom Italia Future Centre v Benetkah (Italija) ter v Palais de Tokyo (Francija). Leta 2014 sta prejela tudi nagrado Arte Laguna Prize in leta 2011 nagrado Contemporary Talent Prize fundacije François Schneider.

<http://www.eb-mm.net/>

Simon Denny se je rodil v Aucklandu (NZ) leta 1982, sedaj pa živi in dela v Berlinu. V svojem delu raziskuje tehnološko zastarelost, retoriko Silicijeve doline in tehnoloških start-upov ter vlogo tehnologije pri oblikovanju svetovne kulture in konstrukcij nacionalne identitete. Z združevanjem kiparstva, grafike in premikajočih se slik Dennyjeve kompleksne in večplastne instalacije pretvarjajo pogosto problematične tehnologije upravljanja v vizualno obliko. Njegovo delo tako naslavlja številne tematike, ki so ukoreninjene v globalizirane kulture tehnologije, potrošništva, organizacije in razširjanja informacij moderne družbe.

Med Dennyjeve samostojne razstave spadajo MoMA PS1, New York (2015); Portikus, Frankfurt (2014); MuMOK, Dunaj (2013); Kunstverein Munich, München (2013); ter Aspen Art Museum, Aspen (2012). Denny si je kritiško priznanje pridobil z dvojno instalacijo na Beneškem bienalu 2015, kjer je predstavljal Novo Zelandijo.

Simona Levi (IT/ŠP) je gledališka režiserka, multidisciplinarna umetnica in aktivistka. Deluje v evropskih civilnih gibanjih, ki se ukvarjajo s prostim pretokom znanja, kulture in informacij, obrambo interneta ter z bojem proti korupciji. Aktivno deluje tudi v gibanjih za pravico do domovanja in uporabe javnih prostorov. V zadnjih nekaj letih se je osredotočila na tematike svobodne kulture, digitalne demokracije in strateške uporabe digitalnih orodij za organizacijo, komunikacijo ter kolektivno delovanje in demokratično prenavo. Simona Levi je organizirala platforme za odkrivanje korupcije in politične odgovornosti v gospodarskih krivicah v Španiji in po Evropi. Je aktivna udeleženka popularnega gibanja #15M v Barceloni ter soavtorica ali urednica vrste knjig, med njimi »Technopolitics, Internet and R-evolutions« (2012), ki se osredotoča na vlogo digitalnih omrežij v novih španskih političnih gibanjih, ter »Free digital culture. Basic notions to defend what belongs to everyone« (2012). Obe deli je v španščini objavila Icaria. <https://xnet-x.net/en/>

Jill Magid (ZDA) je umetnica, ki želi s praksami, temelječimi na performansih, spodbuditi intimne odnose z vrsto organizacij in oblastnih struktur. Raziskuje čustvena, filozofska in pravna trenja med posameznikom in »varovalnimi« institucijami, kot so obveščevalne službe ali policija. Za delo z velikimi organizacijami ali v njih Magidova uporablja institucionalne posebnosti in sistemske vrzeli, ki ji omogočajo vzpostavitev kontakta z ljudmi, »ki so notri«. Njeno delo zaznamuje dinamika zapeljevanja, tako nastale pripovedi pa pogosto dobijo obliko ljubezenskih zgodb.

Dela Magidove so razstavljalni v številnih muzejih in galerijah po svetu, med drugim Tate Modern v Londonu, Whitney Museum of American Art v New Yorku, Berkeley Museum of Art v Kaliforniji, Tate Liverpool, Stedelijk Museum Bureau v Amsterdamu, Yvon Lambert v Parizu in New Yorku, Gagosian Gallery v New Yorku ter v nizozemski varnostno-obveščevalni službi. Nekatera njena dela so vključena v zbirke institucij, na primer v Whitney Museum of American Art, Fundación Jumex in Walker Art Center.

<http://www.jillmagid.net/>

!Mediengruppe Bitnik oziroma Carmen Weisskopf in Domagoj Smoljo živita in delata v Zürichu/Londonu. Sta sodobna umetnika, ki ustvarjata na medmrežju in z njim. V svoji praksi segata onkraj digitalnega in vplivata na fizične prostore; pogosto namenoma uporabita izgubo nadzora, da bi izzvala ustaljene strukture in mehanizme. Delo !Mediengruppe Bitnik zastavlja temeljna vprašanja v zvezi s sodobnimi problemi, predstavljeno pa je bilo na številnih mednarodnih prizoriščih, kot so Minsheng 21st Century Museum v Šanghaju, Kunsthaus v Zürichu, NiMk v Amsterdamu, Space Gallery v Londonu, Cabaret Voltaire v Zürichu, Beton7 v Atenah, Museum Folkwang v Essnu, Contemporary Art Center v Vilni, bienale sodobne umetnosti Get it louder v Pekingu, La Gaité Lyrique v Parizu, galerija EDEN 343 v São Paulu in Roaming Biennale v Teheranu. Prejela sta številne nagrade, med drugim Swiss Art Award, Migros New Media Jubilee Award, Honorary Mention Prix Ars Electronica.

<https://www.bitnik.org/>

Metahaven (NL) je strateški oblikovalski studio, ki deluje na rezilu med komunikacijo, estetiko in politiko. Ustanovila sta ga Vinca Kruk in Daniel van der Velden, ki iz nenavadnih zbirkov izvirno ustvarjata vrsto umetniških zvrsti, vse od instalacij do oblek. Njuno delo, tako naročeno kot samostojno, se približuje znamčenju in identiteti tako, da prikazuje sodobne oblike moči v času, ko je moč ustvarjena prav zato, da ljudi izloči iz svojega operacijskega sistema, svoje kode, kolikor le lahko.

Njuna uporniška mešanica satiričnih in konceptualističnih izrazov ter ljudskih internetnih podob se spaja z njunim zanimanjem za kolektivne politične in oblikovalske objekte. Razpad institucij, ki skrbijo za družbeno enakost, in države blaginje je sprožil propad politično in družbeno pomembne vloge oblikovalca. »S pomočjo interneta kot ojačevalca lahko ta perspektiva nenadoma postane osvobajajoča,« pravijo v Metahavnu. Zdi se, da je smrt tradicionalnega oblikovalca sprožila popolnoma nov tip raziskovanja in ustvarjanja, ki se potaplja precej globlje pod gladino podob.

<http://metahaven.net/>

Marko Peljhan je po študiju gledališča in radia na Univerzi v Ljubljani leta 1992 ustanovil Zavod Projekt Atol, ki se ukvarja z vizualnimi umetnostmi in komunikacijskimi tehnologijami. Leta 1995 je soustanovil laboratorij LJUD-MILA (Ljubljana Digital Media Lab), ki je sedaj eden pomembnejših evropskih kulturnih in taktičnih medijskih laboratorijev. Peljhanov Makrolab, ki ga je zagnal leta 1997 na dokumenti X (Kassel, Nemčija), je izzval umetniški in znanstveni razmislek o trajnostnih tehnologijah in energijah. Za Peljhanova raziskovanja je ključen radio: ustanovil je pobudo Insular Technologies, ki jo koordinira. Ta je predlagala avtonomno visokofrekvenčno radijsko mrežo še pred brezžičnim internetom. Radio je središče performativnih del kot so Solar (1997), Signal-Sever (1999 - 2006) in SPEKTR (2007). Peljhan je izredni profesor interdisciplinarnih študij na programu medijskih umetnosti in tehnologije inštituta za nanosisteme na Kalifornijski univerzi v Santa Barbari, ZDA; je tudi licenciran radijski operater in izučen pilot.

<http://www.projekt-atol.si/>

<http://www.ladomir.net/>

<http://arcticperspective.org/>

Laura Poitras (ZDA/DE) je filmska ustvarjalka, novinarka in umetnica. CITIZENFOUR, tretji del njene trilogije o dogajanju po 11. septembru, je prejel oskarja za najboljši dokumentarec ter nagrade britanske filmske akademije, Independent Spirit, ameriškega združenja režiserjev, Cinema Eye Honors in druge. Prvi del trilogije, MY COUNTRY, MY COUNTRY, o ameriški okupaciji Iraka, je bil nominiran za oskarja. Drugi del, THE OATH, ki se osredotoča na Guantanamo in vojno proti terorizmu, je bil nominiran za dva emmyja. Leta 2006 jo je vlada ZDA uvrstila na skrivni seznam za opazovanje, do leta 2012 pa so jo na ameriški meji zadržali in izprašali vsakič, ko je potovala v tujino. Da bi svoje posnetke zavarovala pred zaplenbo na ameriški meji, se je leta 2012 preselila v Berlin.

Leta 2016 bo prvič samostojno razstavljalna v muzeju, in sicer v Whitney Museum of American Art, kjer bo ustvarila nove instalacije, ki obiskovalca pripravijo do poglobljanja v tematike, s katerimi se je ukvarjala v filmih.

<http://www.praxisfilms.org/>

Evan Roth je ameriški umetnik, ki deluje v Parizu. S svojim delom prikazuje in arhivira kulturo s pomočjo nenamenske uporabe tehnologije. Z natisi, kipi, videi in spletnimi stranmi raziskuje odnos med zlorabo in opolnomočenjem ter učinkom, ki ga lahko imajo filozofije hekerjev, ko se jih uporabi v digitalnih in nedigitalnih sistemih.

Rothovo delo je predstavljeno v stalni zbirki Muzeja sodobne umetnosti v New Yorku in Izraelskem muzeju, poleg tega pa je razstavljal v vrsti institucij, kot so Centre Pompidou, Kunsthalle Wien in Tate. Roth je tudi soustanovitelj umetniških organizacij Graffiti Research Lab in Free Art & Technology Lab (F. A. T.). Prejel je številne nagrade, med drugim nagrado Golden Nica Prix Ars Electronice, Rhizome/The New Museum in nagrado Smithsonian's Cooper-Hewitt National Design Award. <http://www.evan-roth.com/>

Ai Weiwei je kitajski umetnik in aktivist, čigar delo zajema kiparstvo, instalacije, fotografijo, film, arhitekturo, kuratorstvo in družbeno kritiko. Njegova dela so bila predstavljena na velikih samostojnih razstavah v institucijah, kot so Mori Art Museum, Tate Modern in New Museum. Leta 2012 je od Human Rights Foundation prejel nagrado Vaclava Havla za kreativni upor. <http://www.aiweiwei.com/>